

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра захист рослин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(вибіркової навчальної дисципліни)

КОМПЛЕКСНИЙ КАРАНТИННИЙ ЗАХИСТ

освітньо-професійна програма Захист і карантин рослин

спеціальність 202 Захист і карантин рослин

галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

освітній ступінь бакалавр

Розробник (-ки): Олег Горб, професор кафедри захист рослин, к.с.-г.н.,
доцент

Гарант: Ганна Поспелова, доцент, к.с.-г.н..

Полтава
2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Комплексний карантинний захист
Назва структурного підрозділу	Кафедра захист рослин
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Горб Олег, канд.с.-г.наук, доцент <i>Контакти:</i> e-mail: gorb@pdaa.edu.ua тел. : +38 (067) 4091242 сторінка викладача https://www.pdaa.edu.ua/people/gorb-oleg-oleksandrovyh
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	202 Захист і карантин рослин
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми ботаніка; загальна ентомологія; загальна фітопатологія; фізіологія рослин; бджільництво; моніторинг поширення шкідників, хвороб і бур'янів; хвороби, шкідники та захист лісових та садово-паркових культур та ін.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомити студентів з організацією та завданням внутрішнього карантину рослин. Опрацювати методи захисту рослин від карантинних організмів.

Основні завдання навчальної дисципліни: розглянути особливості таких прийомів, як фумігація, термообробка. Вивчити елементи фізичного методу які ефективні проти карантинних об'єктів та напрями використання хімічного методу захисту рослин.

Компетентності:

загальні:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 5 Здатність спілкуватися іноземною мовою, здатність до роботи в іншомовному середовищі.
- ЗК 7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 9 . Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

фахові:

- ФК 1. Здатність проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за новітніми принципами і методами.
- ФК 2. Здатність інспектувати об'єкти регулювання з метою забезпечення дотримання фітосанітарних заходів у процесі їх виробництва, зберігання, транспортування, реалізації під час експорту, імпорту, транзиту продукції рослинного походження.
- ФК 3. Здатність розробляти прогноз розвитку і поширення шкідливих організмів, що дозволить реалізувати державну політику у сфері захисту і карантину рослин.

ФК 4. Здатність виявляти, локалізувати і ліквідувати регульовані шкідливі організми за результатами інспектування та фітосанітарної експертизи.

ФК 6. Здатність оцінювати фітосанітарні ризики (біологічні, екологічні, економічні) внаслідок занесення чи поширення регульованих шкідливих організмів.

ФК 8. Здатність комплексно застосовувати методи для довгострокового регулювання, розвитку та поширення шкідливих організмів до господарськи невідчутного рівня на основі прогнозу, економічних порогів шкідливості, ефективності дії корисних організмів, енергоощадних та природоохоронних технологій, які забезпечують надійний захист рослин і екологічну безпеку довкілля.

Програмні результати навчання:

ПРН 11. Уміти координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів під час проведення заходів із захисту рослин

ПРН 16. Володіти знаннями з дотримання безпечних умов праці та охорони навколишнього середовища

Програма навчальної дисципліни

Тема 1 Внутрішній карантин рослин (організація та завдання внутрішнього карантину рослин).

Тема 2. Об'єкти внутрішнього карантину рослин (підкарантинна продукція, насіння та посадковий матеріал, продукти рослинного походження).

Тема 3. Фітосанітарний моніторинг складів, посівів, насаджень, районів, областей з метою виявлення карантинних організмів

Тема 4. Фітосанітарні заходи як елемент комплексного карантинного захисту (фумігація, термообробка, мікрохвильова обробка підкарантинних матеріалів).

Тема 5. Хімічний захист від карантинних організмів (асортимент пестицидів дозволених для контролю за карантинними шкідниками, збудниками хвороб та бур'янами).

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	л.з.	с.р.
Тема 1 Внутрішній карантин рослин (організація та завдання внутрішнього карантину рослин).	30	2	2	16
Тема 2 Об'єкти внутрішнього карантину рослин (підкарантинна продукція, насіння та посадковий матеріал, продукти рослинного походження).	30	4	4	16
Тема 3. Фітосанітарний моніторинг складів, посівів, насаджень, районів, областей з метою виявлення карантинних організмів	30	2	6	16
Тема 4. Фітосанітарні заходи як елемент комплексного карантинного захисту (фумігація, термообробка, мікрохвильова обробка підкарантинних матеріалів).	30	4	6	16

Тема 5. Хімічний захист від карантинних організмів (асортимент пестицидів дозволених для контролю за карантинними шкідниками, збудниками хвороб та бур'янами).	30	4	-6	16
Усього годин	120	16	24-	80
Екзамен	20			

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання лабораторних робіт та їх захист	Контрольна робота	Виконання завдань самостійної роботи	Екзамен	
ПРН 11	10	10		10		
ПРН 16	10	10		10		
Разом	20	20	20	20	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання лабораторних робіт та їх захист	Контрольна робота	Виконання завдань самостійної роботи	Екзамен	
Тема 1. Внутрішній карантин рослин (організація та завдання внутрішнього карантину рослин).	5	5		5		15
Тема 2 Об'єкти внутрішнього карантину рослин (підкарантинна продукція, насіння та посадковий матеріал, продукти рослинного походження).	5	5		5		15

Тема 3.. Фітосанітарний моніторинг складів, посівів, насаджень, районів, областей з метою виявлення карантинних організмів	5	5		5		15
Тема 4 Тема 4. Фітосанітарні заходи як елемент комплексного карантинного захисту (фумігація, термообробка, мікрохвильова обробка підкарантинних матеріалів).	5	5		5		15
Тема 5. Тема 5. Хімічний захист від карантинних організмів (асортимент пестицидів дозволених для контролю за карантинними шкідниками, збудниками хвороб та бур'янами).	5	5		5		20
			5			
Екзамен					20	20
РАЗОМ:	25	25	5	25	20	100

Критерії оцінювання опитування:

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Високий	5	Здобувач надав повну, аргументовану відповідь на запитання (не менше 90% потрібної інформації), пояснив механізми і процеси, що вивчаються.
Достатній	4	Здобувач надав достатньо повну відповідь на запитання (не менше 75% потрібної інформації), або повну відповідь з незначними неточностями, але не пояснив механізми і процеси, що вивчаються.
Задовільний	3	Здобувач надав неповну відповідь на запитання (не менше 60% потрібної інформації, незначні помилки);

		не пояснив механізми і процеси, що вивчаються.
Низький	2	Здобувачем надано коротку відповідь на запитання із суттєвими помилками (менше 30% потрібної інформації) або ж відповідь відсутня.

Критерії оцінювання виконання контрольної роботи:

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання
Високий	5	Здобувачем надана повна відповідь (не менше 90% необхідної інформації).
Достатній	4	Здобувачем надана достатньо повна відповідь (не менше 75% необхідної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями.
Задовільний	3	Здобувачем надана неповна відповідь (не менше 60% необхідної інформації), допущені помилки.
Низький	2	Здобувачем надана коротка відповідь із суттєвими помилками (менше 30% необхідної інформації) або відповіді відсутні.

Критерії оцінювання виконання лабораторних робіт та їх захист:

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Високий	5	Здобувач надав повну, аргументовану відповідь (не менше 90% потрібної інформації), виконав всі завдання лабораторної роботи, пояснив механізми і процеси, що вивчаються; захистив роботу.
Достатній	4	Здобувач надав достатньо повну відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повну відповідь з незначними неточностями виконав всі завдання лабораторної роботи, але не пояснив механізми і процеси, що вивчаються; захистив роботу.
Задовільний	3	Здобувач надав неповну відповідь (не менше 60% потрібної інформації, незначні помилки); виконав не всі завдання лабораторної роботи, не пояснив механізми і процеси, що вивчаються, не зміг захистити лабораторну роботу.
Низький	2	Здобувачем надано коротку відповідь із суттєвими помилками (менше 30% потрібної інформації); завдання лабораторної роботи не виконав, роботу не захистив.

Критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи:

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання
Високий	5	Здобувач засвоїв теоретичний матеріал, винесений на самостійну роботу; виконані усі завдання; застосування для оформлення самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; вільне володіння понятійним апаратом; оформлення результатів самостійної роботи логічне та послідовне.
Достатній	4	Здобувач не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання; не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в рекомендованій літературі; відсутнє виконання певних завдань.
Задовільний	3	Здобувач не опанував навчальний матеріал з відповідно теми, який винесений на самостійне опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни; відсутнє наукове мислення; наявне виконання лише 1-2 завдань.
Низький	2	Завдання самостійної роботи не виконані або виконані неправильно.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету. Лабораторні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (20 %). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання тем відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів) . Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу

Академічна доброчесність ПДАУ:
<https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Закон України «Про карантин рослин». – К., - Верховна Рада України, від 30.06.1993 № 3348 – Х11.
2. Мовчан О.М. Карантинні шкідливі організми. Частина 1. Карантинні шкідники /О.М.Мовчан.- К. : Світ, 2002. – 288 с. Іл. 40с.
3. Карантинні шкідливі організми. Частина 2. Карантинні хвороби: Підручник / О.О. Сикало, О.М. Мовчан, І.Д.Устінов (за ред. О.О. Сикало). – К:Колоб'іг, 2005. – 412 с. Іл. 20 с.
4. Карантинні хвороби рослин: Підручник /В.М. Родігін, Ф.Н. Марютін, І.Д. Устінов, та ін. / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків. 2002. – 360 с.
5. Рекомендації щодо захисту плодкових культур від каліфорнійської щитівки /О.М.Мовчан, І.Д.Устінов, О.А.Корнієнко О.А. та ін.– К.: Світ, 2001. – 15с.
6. Устінов І.Д. Карантин рослин: карантинні шкідники% Посібник / І.Д.Устінов, Ж.Д.Мовчан, Ж.Д.Кудіна // – К.: ІРІС, 1995, ч. 1. – 416с.
7. Обзор распространения карантинных организмов в Украине на 1 января 2001 г. // Мин. АПК Украины, Главная Госинспекция по карантину растений. – К.: 2001. – 119 с.
8. ДСТУ 4180 – 2003 Карантин рослин: Методи мікологічної експертизи підкарантинних матеріалів // Розробники О.Мовчан, В.Омелюта, І.Устінов та ін. – К., Наказ:2003-05.16.№85.
9. Євтушенко М.Д. Термінологічний словник-довідник з ентомології, фітопатології, фітофармакології /М.Д.Євтушенко, Ф.М.Марютін. – Харків: ХДАУ, 1998. – 201 с.
10. Руководство по досмотру и экспертизе растительных и других подкарантинных материалов / под ред. А.А. Варшаловича, М.Г.Шамонина. – М.: Колос, 1972. – С. 207-379.

Допоміжні

1. Родігін В.М., Марютін Ф.М. та інші Карантинні хвороби рослин. Харків, 2002.- 360 с.
- 2.Верещагін Л.Н. Атлас травянистых растений. – К.: Юнівест Маркетинг, 2002. – 384 с.
3. Фисюнов А.В. Сорные растения – М.: Колос, 1984 – 320 с.
4. Верещагин Л.И. Атлас сорных, лекарственных и медоносных растений - К.: Юнівест маркетинг, 2002. – 380с.
5. Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні/ Петрунек В.Л., Лагуточкіна Г.О., Іванов Д.В. і ін.; За ред . В.Л. Петрунека - К.: Юнівест маркетинг, 2005. – С. 102 -120.
6. Пересыпкин В.Ф. Сельскохозяйственная фитопатология. – 4-е изд., перераб. - М.: Агропромиздат, 1989. - 480 с.
7. Пересыпкин В.Ф. Атлас болезней полевых культур. – 2-е изд., испр. и доп. – К.: Урожай, 1987. – 144 с.
8. Чураев И.В. Американская белая бабочка. М.: Сельхозиздат, 1962. – 102 с.
9. Вредители сельскохозяйственных культу и лесных насаждений: в 3-х т./ под общ. Ред. В.П. Васильева.– К.: Урожай, 1988.

10. Журнали «Захист і карантин рослин».

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. <http://www.propozitsiya.com/?page=149&itemid=110&number=4>
2. http://uk.wikipedia.org/wiki/Картопляна_міль.
3. https://www.youtube.com/watch?v=6mK_uzNqgfU
4. <https://www.youtube.com/watch?v=5oUYLIsEx2I>
5. http://www.karantin.te.ua/userfiles/file/zahidn_kvi_trups.pdf